

Onderwerp Correctie activering Btw betreffende riolering

Steller W. van der Heide

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 8441 Bijlage(n) -

Ons kenmerk 593724-2021

Datum 22-12-2021 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

In de voortgangsrapportage II 2021 hebben we u geïnformeerd over het lopende onderzoek naar de waarderingsmethode voor riolering waarvan op dat moment de uitkomsten en omvang nog niet bekend waren. De aanleiding voor dit onderzoek was een constatering vanuit onze organisatie over de administratieve werkwijze met betrekking tot riolering. Dit type onderzoeken voeren we met regelmaat zelf uit om zicht te houden op de vraag of onze interne beheersing voldoende is.

De conclusie van dit onderzoek is dat we de afgelopen jaren ten onrechte de Btw op investeringen in het riool als bezit hebben toegevoegd aan onze balans. De landelijke verslaggevingsregels (BBV) waar we ons aan moeten houden staan dit niet toe. Hierdoor moeten we, nu we weten dat dit onjuist is, dit ineens corrigeren om in de jaarrekening een getrouw beeld aan te kunnen bieden aan uw raad en de accountant. We constateren dat de waarde van de riolering op de balans op 1 januari 2021 15,4 miljoen euro te hoog is. Deze boekwaarde en de overige effecten als gevolg hiervan moeten gecorrigeerd worden. De tarieven van de rioolheffing zijn overigens juist berekend en hoeven niet gecorrigeerd te worden. Onze inwoners zijn door deze administratieve fout niet benadeeld.

In het vervolg van deze brief schetsen we de consequenties van deze omissie.

Btw als bezit op onze balans

In het huidige onderzoek zijn we gestuit op onze werkwijze in de complexe materie rondom Btw en riolering. In 2008 hebben we vanwege wijzigingen in de regelgeving deze werkwijze ontwikkeld en hebben deze sindsdien consistent toegepast. Echter constateren we nu dat deze werkwijze niet in lijn is met de regelgeving van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

We hebben uitgezocht welke consequenties deze constatering de afgelopen jaren heeft gehad. Het blijkt dat we vanaf 2008 jaarlijks de Btw op investeringen in het riool op de balans hebben gezet als bezit. Dit is niet conform de BBV en moeten we corrigeren. We hebben bekeken op welke manier we de omissie het beste kunnen corrigeren. De uitkomst is dat we over moeten gaan tot een administratieve correctie in de jaarrekening 2021 conform de verslaggevingsregels.

Afdracht algemene middelen

De opbrengst van de rioolheffing dekt de lasten die horen bij de instandhouding van onze riolering. De Btw mag hierbij tevens toegerekend worden aan de riooltarieven. Deze Btw component in het tarief draagt bij aan de afdracht aan de algemene middelen van de gemeente. Conform de uitgangspunten in de financiële verordening van onze gemeente hebben we de Btw toegerekend aan het tarief.

De consequentie van de administratieve werkwijze is echter dat we de bijdrage vanuit riolering aan de algemene middelen de afgelopen jaren te hoog hebben geraamd. Deze te hoog geraamde bijdrage heeft de afgelopen jaren bijgedragen aan het sluitend maken van onze begroting en is daarmee ingezet ter dekking van de doelen uit de begroting.

Financiële effecten

De financiële effecten die voortvloeien uit het corrigeren van de administratieve werkwijze beschrijven we hieronder per boekjaar.

Jaarrekening 2021

In de jaarrekening 2021 herstellen we de optelsom van omissies in alle jaren t/m 2021 in één keer. De boekwaarde van de riolering wordt verlaagd met 15,4 miljoen euro en dit nadeel brengen we ten laste van het rekeningresultaat. De geraamde kapitaallasten over deze geactiveerde Btw vallen vrij, wat leidt tot een voordeel van 0,6 miljoen euro. Tot slot valt de bijdrage aan de algemene middelen vanuit riolering 2 miljoen euro lager uit dan verwacht. Er wordt in 2021 namelijk geen Btw meer geactiveerd die deze afdracht aan de algemene middelen mogelijk maakt. Omdat deze activering niet meer gebeurt is er nog een klein voordeel op de kapitaallasten van 23 duizend euro.

Het totale nadeel ten laste van het rekeningresultaat 2021 bedraagt 16,8 miljoen euro:

- Verlagen boekwaarde -/- 15,4 miljoen euro
- Vrijval kapitaallasten + 0,6 miljoen euro
- Lagere bijdrage algemene mid. -/- 2,0 miljoen euro

We verwachten dit nadeel op te kunnen vangen in het rekeningresultaat 2021. In de voortgangsrapportage hebben we een verwacht rekeningresultaat van 43,6 miljoen euro voor bestemming afgegeven.

Dit verwachte resultaat daalt na verwerking van deze correctie tot € 26,8 miljoen euro positief. Het resultaat na aftrek van bestemmingsvoorstellen die vallen binnen het afgesproken kader zal na verwerking van deze correctie dalen tot 0,3 miljoen euro.

Jaarrekening 2022

De begroting 2022 en de tarieven voor 2022 zijn vastgesteld in uw raad van 10 november 2021. Het totale effect van de vrijval van kapitaallasten en de te hoog geraamde bijdrage aan algemene middelen is per saldo 1,0 miljoen euro negatief.

Begroting 2023 en verder

De begroting 2023 is de eerste gelegenheid om het meerjarenbeeld te corrigeren. De nadelen vanaf 2023 tot en met 2026 zijn respectievelijk 0,78 miljoen euro, 0,49 miljoen euro, 0,44 miljoen euro en 0,41 miljoen euro. De jaren daarna loopt het nadeel telkens met circa 50 duizend euro af, mede afhankelijk van de geraamde investeringen in de betreffende jaren.

Tot slot

Zoals gezegd hebben onze inwoners geen nadeel ondervonden en hoeven de tarieven door de administratieve correctie niet verhoogd te worden. Na onze constatering over Btw op riolering hebben wij ook gekeken naar de verwerking van Btw in onze andere tariefgerelateerde producten. We hebben geen aanwijzingen gevonden dat daar afwijkingen zijn. Dit bleek eerder al uit een door een externe accountant uitgevoerd tarievenonderzoek in 2019.

De aanpak van het onderzoek en de lijn van de correctie hebben we afgestemd met onze accountant. Bij de accountantscontrole over de jaarrekening 2021 wordt de exacte verwerking van de correctie getoetst. Vanzelfsprekend passen we onze werkwijze en controles aan om onze beheersing verder te versterken.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.